

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM THU HƯƠNG

**MỞ RỘNG VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ TÍN DỤNG TÀI TRỢ
DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TẠI CÁC NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ
(QUẢN LÝ KINH TẾ)**

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Tất cả các nguồn số liệu và kết quả nêu trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra một cách khách quan, có cơ sở khoa học theo ý tưởng của bản thân và chưa hề được dùng để bảo vệ bất kỳ một công trình nghiên cứu hay một học vị nào. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Phạm Thu Hương

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài, em đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình và sự đóng góp quý báu của nhiều tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện để em hoàn thành luận văn này.

Trước hết cho em gửi lời cảm ơn chân thành đến cô giáo TS Phạm Thị Lý đã nhiệt tình hướng dẫn, chỉ bảo em trong suốt thời gian thực hiện luận văn tốt nghiệp.

Xin được trân trọng cảm ơn các Thầy, Cô giáo trong khoa Kinh tế, các khoa khác trong trường Đại học kinh tế và quản trị kinh doanh đã tận tình giảng dạy và truyền đạt kiến thức cho em trong suốt quá trình học tập.

Xin trân trọng cảm ơn các cơ quan, đơn vị và đồng nghiệp đã hỗ trợ giúp đỡ trong quá trình thu thập số liệu cho luận văn.

Do trình độ và kiến thức còn hạn chế, mặc dù đã có rất nhiều cố gắng, song không tránh khỏi những thiếu sót hoặc có những phần nghiên cứu chưa sâu. Rất mong nhận được sự chỉ bảo, đóng góp quý báu của các Thầy, Cô giáo, các cơ quan và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận văn

Phạm Thu Hương

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các biểu đồ, đồ thị	vi
MỞ ĐẦU	
1 Tính cấp thiết của đề tài.	1
2 Mục tiêu nghiên cứu	2
3 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.	2
4 Ý nghĩa khoa học thực tiễn	3
5 Bố cục của đề tài	
Chương 1: Cơ sở lý luận và thực tiễn	
1.1 Vị trí của doanh nghiệp nhỏ và vừa trong nền kinh tế.	4
1.2 Tín dụng ngân hàng với doanh nghiệp nhỏ và vừa.	13
1.3 Tài trợ tín dụng ngân hàng cho các DNNVV ở Việt nam	32
Chương 2: Phương pháp nghiên cứu	
2.1 Phương pháp nghiên cứu	43
2.2 Hệ thống chỉ tiêu	46
Chương 3: Kết quả nghiên cứu	
3.1 Khái quát tình hình kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Ninh	47
3.1.1 Điều kiện tự nhiên	47
3.1.2 Tình hình kinh tế và xã hội	48
3.2 Khái quát về hệ thống ngân hàng và DNNVV tại Bắc Ninh	51
3.2.1 Hệ thống ngân hàng và các tổ chức tín dụng	51

3.2.2	Doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Bắc Ninh	52
3.3	Thực trạng hoạt động tín dụng của các NHTM đối với DNNVV tỉnh Bắc Ninh	59
3.3.1	Chính sách tín dụng của các NHTM với các DNNVV tỉnh Bắc Ninh	59
3.3.2	Kết quả cho vay của các NHTM tới DNNVV Bắc Ninh	62
3.3.3	Thực trạng vay vốn tại các ngân hàng của các doanh nghiệp điều tra	72
3.3.4	Nhu cầu vay vốn của doanh nghiệp năm 2012	78
3.4	Phân tích các khó khăn và hạn chế của hoạt động tín dụng giữa NHTM và các DNNVV tỉnh Bắc Ninh	79
3.4.1	Khó khăn và hạn chế từ phía doanh nghiệp	79
3.4.2	Những khó khăn hạn chế từ phía các NHTM	84
Chương 4: Các giải pháp nhằm thúc đẩy hoạt động tín dụng tài trợ của các NHTM với các DNNVV tỉnh Bắc Ninh		
4.1	Định hướng, mục tiêu phát triển DNNVV của tỉnh Bắc Ninh	86
4.2	Quan điểm về mở rộng tài trợ tín dụng NHTM cho DNNVV tỉnh Bắc Ninh	87
4.3	Một số giải pháp nhằm thúc đẩy hoạt động tín dụng giữa các NHTM với DNVVN tại tỉnh Bắc Ninh	88
4.3.1	Về phía DNNVV	88
4.3.2	Về phía các NHTM	91
4.4	Kiến nghị	97
	KẾT LUẬN	100
	TÀI LIỆU THAM KHẢO	101

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Cty TNHH	Công ty Trách nhiệm hữu hạn
Cty CP	Công ty cổ phần
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
DNTN	Doanh nghiệp tư nhân
DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
NH	Ngân hàng
NHTM	Ngân hàng thương mại
NHTMCP	Ngân hàng thương mại cổ phần
BN	Bắc Ninh
KH	Khách hàng

DANH MỤC BẢNG

STT	Tên bảng	Trang
1.1	Tiêu chí xác định DNNVV ở Việt Nam	5
1.2	Tiêu chí xác định DNNVV ở một vài nước Châu Á	6
1.3	Khả năng tiếp cận nguồn vốn ngân hàng	36
2.1	Danh sách các doanh nghiệp chọn điều tra	44
3.1	Hiện trạng sử dụng đất đai tỉnh Bắc Ninh	48
3.2	Lao động đang làm việc trong các ngành kinh tế tỉnh Bắc Ninh năm 2011	49
3.3	Tổng sản phẩm tỉnh Bắc Ninh theo giá so sánh 1996	50
3.4	Số lượng các ngân hàng và phòng giao dịch tại Bắc Ninh	51
3.5	Số lượng DN đăng ký và số vốn đăng ký tại tỉnh Bắc Ninh năm (2007- 2011)	53
3.6	Thông tin chung về các DNNVV hoạt động tại tỉnh Bắc Ninh đến ngày 31/12/2011	53
3.7	Cơ cấu loại hình DN theo quy mô vốn và lao động	55
3.8	Giá trị sản phẩm tạo ra bởi các thành phần kinh tế tỉnh Bắc Ninh	56
3.9	Dư nợ cho vay các DNNVV qua các năm	63
3.10	Dư nợ cho vay của NHTM tới DNNVV theo ngành kinh tế	64
3.11	Dư nợ cho vay của NHTM tới DNNVV theo thành phần kinh tế	64
3.12	Dư nợ cho vay của NHTM tới DNNVV theo thời hạn tín dụng	67
3.13	Dư nợ cho vay của NHTM tới DNNVV theo phương thức tín dụng	69
3.14	Nợ xấu của DNNVV tại các NHTM tỉnh Bắc Ninh	70
3.15	Một số thông tin về DN điều tra	72
3.16	Vốn tín dụng bình quân của DN đến 31/12/2011	74

3.17	Tình hình vay vốn của DN năm 2011	75
3.18	Nguồn vốn vay của các DN năm 2011	76
3.19	Kết quả hoạt động của các DN điều tra	77
3.20	Nhu cầu vốn vay của DN năm 2012	78
3.21	Đánh giá của DN khi tiếp cận tín dụng của các NHTM	80
3.22	Lãi suất cho vay của một số ngân hàng tại địa bàn tỉnh Bắc Ninh (đang áp dụng cho DNNVV tại thời điểm 31/12/2011)	83
3.23	Vốn huy động và dư nợ của các NHTM qua các năm	89

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, ĐỒ THỊ

STT	Tên biểu đồ, đồ thị	Trang
	Đồ thị 3.1 Chỉ số phát triển tổng sản phẩm trong tỉnh Bắc Ninh	50
	Biểu đồ 3.1 Cơ cấu giá trị sản phẩm tạo ra bởi các thành phần kinh tế tỉnh Bắc Ninh	57
	Biểu đồ 3.2 Kim ngạch xuất, nhập khẩu tại Bắc Ninh	58
	Biểu đồ 3.3 Cơ cấu dư nợ cho vay các NHTM tới DNNVV theo ngành kinh tế	65
	Biểu đồ 3.4 Cơ cấu dư nợ cho vay theo thành phần kinh tế	67
	Biểu đồ 3.5 Cơ cấu dư nợ cho vay theo thời hạn tín dụng	68
	Biểu đồ 3.6 Cơ cấu dư nợ cho vay theo phương thức cho vay	70

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài.

Trong nền kinh tế Việt Nam hiện nay, các thành phần kinh tế đều là bộ phận cấu thành quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, cùng phát triển lâu dài, hợp tác và cạnh tranh lành mạnh. Đảng và Nhà nước chủ trương tạo môi trường về pháp luật và các cơ chế, chính sách thuận lợi cho phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa theo phương châm tích cực, vững chắc, đạt hiệu quả kinh tế, góp phần tạo nhiều việc làm, xoá đói, giảm nghèo, đảm bảo trật tự, an toàn xã hội; đồng thời gắn với các mục tiêu quốc gia, các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội phù hợp với điều kiện của từng vùng, từng địa phương, cũng như khuyến khích phát triển công nghiệp nông thôn, làng nghề truyền thống, các lĩnh vực sản xuất có khả năng cạnh tranh cao.

Bắc Ninh là tỉnh mới tái lập lại năm 1997, nằm trong vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ, có vị trí địa lý thuận lợi trong phát triển kinh tế, đã hình thành và phát triển nhiều khu công nghiệp tập trung, cụm công nghiệp nhỏ và vừa làng nghề. Số lượng và chất lượng doanh nghiệp của tỉnh tăng lên nhanh chóng, và chủ yếu là doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh, đã góp phần quan trọng vào tăng trưởng kinh tế và giải quyết công ăn việc làm, chuyển đổi cơ cấu kinh tế, từng bước đưa tỉnh Bắc Ninh trở thành tỉnh công nghiệp vào năm 2015.

Tuy nhiên, hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Bắc Ninh đã và đang gặp nhiều khó khăn trở ngại và một trong những khó khăn lớn nhất là thiếu vốn. Việc thiếu vốn dẫn đến nguy cơ tụt hậu trong phát triển, suy giảm năng lực cạnh tranh, đặc biệt khi Việt Nam tham gia WTO và hội nhập quốc tế. Nguồn vốn của DNNVV có thể huy động được qua nhiều kênh, trong đó nguồn vốn cung ứng từ tín dụng ngân hàng thương mại đóng vai trò quan trọng nhất, nhưng việc tiếp cận nguồn vốn này cũng không phải là dễ.

Xác định được tầm quan trọng của DNNVV đối với nền kinh tế và